

Бончо Асенов

ЧЕНГЕ

ЗА ПРОДАН

документални разкази

© Бончо Асенов, автор, 2012 г.
© Орлин Атанасов, художник, 2012 г.
© Книгоиздателска къща „Труд“, 2012 г.

ISBN 978-954-398-170-0

Бончо Асенов

ЧЕНГЕ

ЗА ПРОДАН

документални разкази

книгоиздателска къща **trud**
София 2012

БОНЧО АСЕНОВ е роден през 1946 г. в Перник. Завършил е тригодишен курс във Висшата специална школа на МВР и правов СУ „Св. Климент Охридски“. От 1970 г. до 1981 г. работи в управление Шесто на Държавна сигурност по линия на радио „Свободна Европа“ и духовенството. Защитава задочно докторантура и е доктор по философия. От 1981 до 1992 г. е преподавател по специални дисциплини във Висшия институт на МВР. През 1987 г. става доцент по „Защита на сигурността“. През 1992 г. е уволнен от правителството на СДС и е подполковникот резерва. От 1 февруари 1996 г. работи в Дирекцията по вероизповеданията при Министерския съвет, откъдето е уволнен през февруари 1997 г. от служебното правителство на Стефан Софиянски. От 1998 г. е преподавател във Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“ по дисциплините сравнително религиозна и теория на разузнаването и контраразузнаването и основна оперативно-издирвателната дейност. От 2003 г. е професор в университета, а през 2008 г. придобива научната степен „доктор на икономическите науки“.

Има издадени 20 книги по проблеми на религията, национализма, защитата на сигурността и обществения ред, историята на разузнаването и контраразузнаването. По-популярни от тях са: „От Шесто за Шесто“ (1994); „Възродителният процес и Държавна сигурност“ (1996); „Религиите и сектите в България“ (1998); „Разузнаването от древността до наши дни“ (2003); „Български ловци на шпиони“ (2005); „Речник на разузнаването и контраразузнаването“ (2005); „Теорията на разузнаването и контраразузнаването“ (2008); „Основна оперативно-издирвателната дейност“ (2009). Пет от тях са преиздавани.

Тазикнига представлява сборникот 39 документални разказа, свързани с дейността на автора като оперативен работник в Държавна сигурност и след това, като отговарящ за сигурността в частна фирма. Предназначена е за широк кръг читатели.

ПРЕДГОВОР

Това са автентични истории, повечето от които са лично преживени от мен, а три-четири са ми разказани от колеги или отделни моменти ги знам покрай други мои публикации. Дълго време се колебах дали да ги опиша и издам в отделна книжка. При срещи с колеги, често пъти съм се удивявал от интересните случаи, които са ми споделяли за тяхната дейност в системата на Държавна сигурност, а и след това в годините на прехода. Карал съм ги да ги напишат, но обикновено отговорът е отрицателен. И то, струва ми се, не само защото нямат ища да пишат. Според мен по-важната причина е, че не искат при това „масово оплюване“ на Държавна сигурност, когато ни представят за „палачи на народа“, за „престъпници“ и какви ли не, да пишат за своята дейност в нейната система. Страхуват се, че това ще даде допълнителни поводи за охулване на Държавна сигурност и не искат те да стават повод за това. Предполагам, че и тези мои „разкази“ могат да предизвикат негативни реакции сред част от читателите им. Но аз искам да им кажа навсички – това е професия, която по цял свят се извършва по този начин. За не уверениците нека прочетат „Ловци на шпиони“ на Питър Райт и да видят как работело МИ-5 (английското контраразузнаване), което безскруполно е работело и по неприятелски и по приятелски страни. Или пък книгата на Роналд Кеслър – „Федерално бюро за разследване“, в която той заявява, че по времето на дългогодишния шеф на ФБР Едгар Хувър, бюрото е зачитало толкова правата на американските граждани, колкото КГБ на съветските. И посочва, че неговите агенти са прониквали неправомерно в жилища и офиси, поставяли са подслушвателна техника без разрешение, събирали са компромат за политически проявяващи се лица, приравнявали са политическото дисидентство към подривната дейност, шпионирали са американските граждани, упражняващи правото на свобода на словото, подслушвали са апартаментана Мартин Лутър Кинг, провеждали са активни мероприятия за отслабване на политически движения. Или да прочетат токущо разпространяваната по книжарниците книга „ФБР и ЦРУ срещу Джон Ленън“, за да видят как те са наблюдавали

плътнос агенти и технически средства всяка стъпка и проява на великия бийтълс, докато е пребивавал в САЩ, където е и убит. Да не навлизаме в света на разузнаването, което е изпълнено спрехрати, въстания, убийства, диверсии, саботажи, дезинформации, извършвани не само от тоталитарните, но много повече от разузнавателните служби на водещи западни демократични държави.

Това, което целях с тези истории е да покажа ежедневието от живота на един обикновен контра разузнавач. Който не е ловил шпиони, а е работел в политическото контра разузнаване. Да дам възможност на читателя да надникне, чрез тях, в този чуден тайнствен свят на оперативно-издирвателната дейност. Да придобие представа за живота на едно бивше ченге, което е принудено да си изкарва хлябана „частния невидим фронт“ със знанията и опита, който е придобило преди това в държавните специални служби. Без да ги украсявам и да търся пикантни моменти, не очаквани обрати, заигравания и други похвати, характерни за художествената литература. Макар четуктаме, поради изневяра на паметта, съм принуден да импровизирам и може да не пресъздавам съвсем точно фактите и събитията.

Уверявам обаче читателя, че това е съдбата и част от живота на стотици, да не кажа хиляди мои колеги в страната. Които са вярвали и вярват, че са защитавали националната сигурност на страната, че са предпазвали успешно населението от престъпленията и корупцията, ширещи се сега в страната ни. И които днес, в условията на прехода, водят борба за своето оцеляване в редица охранително-детективски фирми. И посрещат с достойнство, макар и огорчени, нападките, на които са подложени от многобройните вече „радетели“ на демокрацията.

Стремел съм се да не нахърня ничии интереси в разказите. И до колкото съм споменал имена или се разбира за кого става въпрос, направил съм това напълно съзнателно, защото това е обективната истина. Без нея животът няма да бъде такъв, какъвто е. Може би някъде ще бъде неточен или няма да спомена неща, които други ги знаят по-добре. Ако някой е недоволен, нека ме извини за неустоймото ми желание да разкажа тези малки „ченгеджийски“ истории на българските читатели.

**ДЕЙСТВАЩО
ЧЕНГЕ**

БОЙНО КРЪЩЕНИЕ

Първесептември1970г.Първиятмиработенден.ОтидохвсградатанауправлениеVIнаДържавна сигурност, наулица„Коларовска“(сега„Солунска“,доманавоенноинвалидите).Посрещнаomezам.-началникътнаотдела,вкойтобяхназначен,настанимеведнаполутъмнастайчка,поставинабюротокуппапкиикатомиказа:„Чети“,меостависам.Бяхназначенвновосформираноотделение,коетощешедаработипозадграничниидеологическицентрове,провеждащи„антибългарска“дейност.Наменмибяхадалирадио„СвободнаЕвропа“итовабяхаматериалитеотнеговотоинформационноделоиразработкитенанеколцинаотбългарскитеемигранти,работещиврадиото.Четаазден,два,седмица,втора.Справки,обзори,докладнизаписки,рапорти,проучвания,списъци,плановезаработа,съобщенияотразузнавателнатаслужба,фотокопиянаписма.Исведения,многосведениянаагенти.Започващис„Единмойприятелразказа,че...“.Някоисподелятзаминалотонаработещитеврадиото,затехниблизкиироднинивстраната,другисабилизадграницаипишатзасрещитесис тях.УжбяхзавършилшколатавСимеоновоиимахнякакватаеоретичнаподготовка,носеобъркахсредтезидокументи.Трябвашедаминатдни,дапрепрочетаняколкопътидокументите,задасеориентирамсред тях.

Неминалидвайсетинадена,имеизвиказам.-началникътнаотдела.

–Вдежурнатасеобадилнякакъвгражданин.БилвАвстрияиискалдасподелинещозанякоинашиемигрантитам.Далсие телефона.Обади му се и се срещни с него още утре.

–Утресъмпомощник-дежуренпоуправление.Застъпвамеотсутринта.Запървипътмие.

– Няма значение. Аз ще се обадя да те освободят за срещата.

Имах чувството, че изпраща мен не само за да ме пробвана живо, но и от предпазливост – да не серазконспирира някой от старите оперативни работници.

Видях месеведно кафенедоградинката на „Ангел Кънчев“ и „Коларовска“. Средна възраст, строен, смустачки, подвижен и словоохотлив. Заля ме спотокот информация за най-различни емигранти, живеещи във Виена. Сред тях беше и Стефан Табаков, ръководител на БСДП в изгнание и представител на „Свободна Европа“ във Виена, който се водеше на разработка и папката му беше сред останалите в касата ми. Сподели, че след няколко дни ще ходи в Италия, и спомена няколко имена на емигрантите. Него казана право, но серазбираше, че може да ни бъде полезен синформация за тях, ако се интересуваме. Уточних месе да му се обадя пак.

Началникът ми разпоре ди да напишарапорт за срещата. Това беше първият ми рапорт с оперативна стойност. Писах го почти цяла нощ в дежурната стая и положих неомоверно старание да бъде точен. Той предизвика интереса не само на моя шеф, но и на отдела във Второ главно управление, работещо по вражеската емиграция. Шефът ми даде указания да се срещна отново с доброволния заявител и да го помоля, след като се върне от Италия, да ми се обади, за да разкаже за контактите си с емигрантите. Направих го, без да споменавам кои точно ни интересуват. Докато бев Италия, го проучих. От събраната информация установих, че това е ловък, пробивени и склонен към авантюри и дори мошеничества човек. В миналото се забърквал няколко пъти в стопански нарушения, но не е осъждан. В момента работеше към някакъв цех за производство на химикалки и други сувенири с емблемата на спортното дружество „Левски–Спартак“. Разочаровах се. Мислех си, че може да го вербувам за агент и да го ползвам за Стефан Табаков и други емигранти. Сега разбрах, че не може да се разчита на него. И все пак трябваше да изчакам завръщането му.

Както и първия път, така и сега той ме заля с изобилна информация за емигрантите в Италия, с които се срещал. Запомнил съм само единотехнитеръководители – Благо Славенов, защото от Второуправление са заинтересуваха най-много от него. Тази среща обаче повече съм запомнил с един комичен случай. Той дойде с един пакет и в края на разговорамиказа, че ми е купил малък подарък от Италия – зимни обувки и риза. Отказвам аз да ги взема, той настоява, дори твърди, че така го обиждам и повече няма да се среща с мен. Накрая му казах, че на следващата среща ще му кажа какво ще направя. Обяснявам на шефа ситуацията. Той помълча, помълча пък отсече: „Вземи само обувките“. Бях чуденот логиката му, но така и постъпих. Тези обувки се оказаха много здрави и ги носих дълги години след това.

Моят потенциален агент мисъобщи, че след два месеца ще ходи във Виена. Та, ако искаме, може пак да се срещне спознатите му емигранти. През това време обаче беззрял изводът, че от него агент не става и само предлагането му има користен характер. Предполагаме, че иска под нашето прикритие да си върши своите дела вери. Но продължава да се срещам с него. Бяхме улеснени от това, че инициативата идва от негова страна, и не се страхувахме, че ще извършим някакъв гаф. Само трябва шедавнимавам да неразберенашите оперативни интереси. Преди да замине за Виена, отново го видях и най-общо му казах да събери информация за емигрантите, с които ще се срещне, без да наблягам кой най-много ни интересува. Замина той и след два дена ме вика моят шеф.

– Знаеш ли какво ми хрумна. Я да проверим в Държавна спестовна каса дали има спестявания и някакво движение на парите му около заминаването в Италия и сега във Виена. Направи предложение, че трябва да се подпише от прокуратурата.

Изпълних заповедта му и след десетина дена дойде отговорът на спестовната каса. От справката разбрахме, че непосредствено преди да отиде във Виена, „моят човек“ е

изтеглил всички тесиспестявания – около 10 000 лв. Това бяха много пари за времето си – две коли да купиш с тях или един малък апартамент. Убедихме се, че този човек ни използва за параван на своите далаверджийски истории. Началникът ми разпореди да прекъсна контактът с него. Разбира се, преди това го срещнах и той ми предаде отново подробна информация за обстановката сред виенската „вражеска“ емиграция. Нямаше как да го питам и неразбрах за какво използвавал парите. Но уведомих колегата от стопанската милиция, отговарящ за дружество „Левски–Спартак“, за случая и той се зае с него. А моя „кандидат за агент“ го срещнах още два-три пъти, преди да му кажа, че повече няма да се виждаме, тъй като не ни интересува неговата информация. Така безславно приключи първото ми кръщение в агентурно-оперативната работа.